

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра фінансів (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК

Філіп
(підпис)

Л.О. Філіпковська
(ініціали та прізвище)

« 30 » 08 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОBOB'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Бухгалтерський облік
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

29 «Міжнародні відносини»

05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

071 «Облік і оподаткування»

292 «Міжнародні економічні відносини»

051 «Економіка»

075 «Маркетинг»

(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Фінанси і кредит»,

«Облік і аудит», «Облік і оподаткування»,

«Міжнародна економіка»,

«Економіка підприємства»,

«Маркетинг»

(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2019 рік

Робоча програма Бухгалтерський облік
(назва дисципліни)

для студентів за спеціальностями 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування», 292 «Міжнародні економічні відносини», 051 «Економіка», 075 «Маркетинг»
освітніми програмами «Фінанси і кредит», «Облік і аудит», «Облік і оподаткування» «Міжнародна економіка», «Економіка підприємства», «Маркетинг»

« 29 » 08 2019 р., – 11 с.

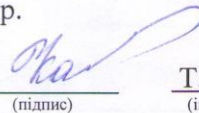
Розробник: Татар М.С., доцент, к.е.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри «Фінансів»
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2019 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Т.В. Калінеску
(ініціали та прізвище)

Кількість годин	Види занять	Лекції
36 / 120	справа та страхування, 071 «Облік і оподаткування», 292 «Міжнародні економічні відносини», 051 «Економіка», 075 «Маркетинг»	32 години
	Освітні програми «Фінанси і кредит», «Облік і аудит», «Облік і оподаткування», «Міжнародна економіка», «Економіка підприємства», «Маркетинг»	Практичні семінари 24 години
		Лекторіуми 4 години
		Самостійна робота 60 години
		Види занять
		Інші

Ступінь виконання: кількість годин аудиторних занять до самостійної роботи складає: 100%

Аудиторні заняття можуть бути зменшені або збільшені на одну годину крім лекційних занять.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 4	<p>Галузь знань 07 Управління та адміністрування,</p> <p>29 «Міжнародні відносини»,</p> <p>05 «Соціальні та поведінкові науки»,</p> <p>Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування», 292 «Міжнародні економічні відносини», 051 «Економіка», 075 «Маркетинг»</p> <p>Освітня програма Фінанси і кредит, «Облік і аудит», «Облік і оподаткування», «Міжнародна економіка», «Економіка підприємства», «Маркетинг»</p> <p>Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)</p>	Цикл професійної підготовки
Кількість модулів – 2		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2019/2020
Індивідуальне завдання _____ (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 56 / 120		4-й
		Лекції*
		32 години
		Практичні, семінарські*
		24 години
		Лабораторні*
	_____ годин	
	Самостійна робота	
	64 години	
	Вид контролю	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 7,5		модульний контроль, іспит

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 56 / 64.

¹⁾ Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» полягає в формуванні у майбутніх бухгалтерів фундаментальних знань щодо порядку ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності підприємств.

Завданням вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» є оволодіння основами організації бухгалтерського обліку на підприємствах.

Результати навчання. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- особливості організації бухгалтерського обліку на підприємствах України;
- структуру бухгалтерського балансу;
- класифікацію рахунків та метод подвійного запису;
- принципи оцінювання та калькуляції у бухгалтерському обліку;
- методичні прийоми, регістри, техніку і форми обліку на промислових підприємствах;
- особливості проведення бухгалтерського обліку окремих складових активів та пасивів підприємства;
- структуру фінансової звітності підприємства;
- особливості проведення обліку на підприємствах малого бізнесу;
- структуру міжнародних стандартів обліку.

вміти:

- обирати методи раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку;
- використовувати прогресивні форми та національні стандарти обліку;
- опрацьовувати та використовувати облікову інформацію в управлінні підприємством.

Міждисциплінарні зв'язки: Курс пов'язаний з дисциплінами «Фінанси», «Гроші та кредит», «Статистика», «Економіка підприємства» тощо.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Особливості організації і ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність, види та завдання. предмет і метод бухгалтерського обліку

Бухгалтерський облік у системі господарського обліку. Нормативна база ведення бухгалтерського обліку на підприємствах. Організація ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. Господарські засоби, джерела їх утворення та господарські процеси. Елементи методу бухгалтерського обліку.

Тема 2. Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис.

Бухгалтерські рахунки: будова та порядок здійснення записів. Класифікація та План рахунків бухгалтерського обліку. Сутність подвійного запису та алгоритм складання бухгалтерської проводки. Узагальнення поточної облікової інформації.

Тема 3. Облік найважливіших господарських процесів та явищ

Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації. Порядок формування результатів господарювання.

Тема 4. Документація. Інвентаризація. Оцінювання та калькулювання

Порядок документального оформлення господарських операцій. Класифікація документів. Організація документообігу на підприємстві. Завдання, види інвентаризації та випадки її проведення. Техніка проведення інвентаризації. Відображення результатів інвентаризації в обліку. Грошовий вимірник у бухгалтерському обліку. Види оцінювання об'єктів обліку. Калькулювання як система обчислення собівартості продукції.

Тема 5. Техніка і форми бухгалтерського обліку та фінансова звітність підприємства

Поняття та класифікація облікових регістрів. Характеристика основних форм ведення бухгалтерського обліку. Автоматизовані форми ведення бухгалтерського обліку. Загальні вимоги до фінансової звітності.

Модульний контроль

Змістовний модуль 2. Облік активів, зобов'язань та власного капіталу підприємств.

Тема 6. Облік основних засобів та нематеріальних активів

Основні нормативні документи з обліку основних засобів. Основні засоби підприємства, їх класифікація та завдання обліку. Види вартості основних засобів. Документальне оформлення обліку основних засобів. Облік надходження та вибуття основних засобів. Облік зносу та амортизації основних засобів. Облік поліпшення та ремонту основних засобів. Облік переоцінки основних засобів. Зменшення корисності основних засобів. Інвентаризація основних засобів. Облік операцій з оренди основних засобів. Основні нормативні документи з обліку нематеріальних активів. Поняття, класифікація та оцінка нематеріальних активів. Облік надходження нематеріальних активів. Переоцінка нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Облік вибуття нематеріальних активів.

Тема 7. Облік запасів

Основні нормативні документи з обліку виробничих запасів. Організація обліку виробничих запасів. Визначення запасів, їх класифікація, визнання та оцінка. Оцінка вибуття запасів. Оцінка запасів на дату балансу. Документальне оформлення надходження матеріалів на склад і відпуску їх у виробництво. Облік запасів на складі. Синтетичний облік надходження та використання запасів. Облік МШП. Інвентаризація виробничих запасів. Бухгалтерські записи за операціями з запасами.

Тема 8. Облік грошових коштів

Визначення та види грошових коштів. Облік грошових коштів у касі. Облік грошових коштів на рахунках у банку. Рахунки призначені для обліку грошових коштів. Бухгалтерські записи за операціями з грошовими коштами.

Тема 9. Облік фінансових інвестицій

Визначення та класифікація фінансових інвестицій. Облік поточних фінансових інвестицій. Облік довгострокових фінансових інвестицій. Оцінка фінансових інвестицій на дату балансу. Облік фінансових інвестицій, що надають право власності. Відображення довгострокових фінансових інвестицій за методом

участі в капіталі. Облік фінансових інвестицій до погашення.

Тема 10. Облік дебіторської заборгованості та витрат майбутніх періодів

Поняття та класифікація дебіторської заборгованості. Облік та документальне оформлення розрахунків із покупцями. Облік розрахунків з підзвітними особами. Бухгалтерські записи за операціями з дебіторською заборгованістю. Облік витрат майбутніх періодів.

Тема 11. Облік власного капіталу

Визначення власного капіталу, його структура та призначення. Порядок реєстрації та формування статутного капіталу підприємства. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів. Облік цільового фінансування і цільових надходжень.

Тема 12. Облік зобов'язань

Облік зобов'язань. Облік розрахунків із оплати праці та страхування. Облік податків та розрахунків із фондами соціального страхування. Облік доходів майбутніх періодів.

Тема 13. Облік витрат

Нормативні джерела обліку витрат. Групування та склад витрат. Облік витрат. Облік витрат майбутніх періодів. Облік витрат від браку у виробництві. Розкриття інформації про витрати у примітках до фінансової звітності.

Тема 14. Облік доходів

Нормативне регулювання обліку доходів. Визнання та класифікація доходу. Оцінка доходу. Облік доходів. Облік інших операційних доходів. Бухгалтерський облік доходів від іншої діяльності. Розкриття інформації про доходи у примітках до фінансової звітності.

Тема 15. Облік фінансових результатів

Бухгалтерський облік фінансових результатів. Податок на прибуток підприємства. Облік нерозподіленого прибутку.

Тема 16. Фінансова звітність. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

Економічна сутність, класифікація та принципи побудови звітності. Склад, елементи, порядок складання та подання фінансової звітності. Структура і зміст балансу. Структура і зміст Звіту про фінансові результати. Структура і зміст Звіту про рух грошових коштів. Структура і зміст Звіту про власний капітал. Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності. Структура міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Розкриття інформації в фінансовій звітності згідно міжнародним стандартам.

Модульний контроль

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Особливості організації і ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.					
1. Бухгалтерський облік, його сутність, види та завдання. предмет і метод бухгалтерського обліку	13	2	2	-	4
2. Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис.	14	2	3	-	4
3. Облік найважливіших господарських процесів та явищ	13	2	2	-	4
4. Документація. Інвентаризація. Оцінювання та калькулювання	12	2	1	-	4
5. Техніка і форми бухгалтерського обліку та фінансова звітність підприємства	12	2	2	-	3
Модульний контроль	2	2		-	
Разом за змістовним модулем 1	66	12	10	-	19
Змістовий модуль 2. Облік активів, зобов'язань та власного капіталу підприємств.					
6. Облік основних засобів та нематеріальних активів	9	2	2	-	4
7. Облік запасів	9	2	2	-	4
8. Облік грошових коштів	7	2	1	-	4
9. Облік фінансових інвестицій	6	1	1	-	4
10. Облік дебіторської заборгованості та витрат майбутніх періодів	8	2	1	-	4
11. Облік власного капіталу	8	2	1	-	5
12. Облік зобов'язань	6	1	1	-	4
13. Облік витрат	7	2	1	-	4
14. Облік доходів	6	1	1	-	4
15. Облік фінансових результатів	9	2	2	-	4
16. Фінансова звітність. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.	7	1	1	-	4
Модульний контроль	2	2		-	
Разом за змістовним модулем 2	84	20	14	-	
Модуль 2					
Індивідуальне завдання		-	-	-	
Контрольний захід				-	
Усього годин	120	32	24	-	64

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Бухгалтерський облік, його сутність, види та завдання. предмет і метод бухгалтерського обліку	2
2	Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис.	3
3	Облік найважливіших господарських процесів та явищ	2
4	Документація. Інвентаризація. Оцінювання та калькулювання	1
5	Техніка і форми бухгалтерського обліку та фінансова звітність підприємства	2
6	Облік основних засобів та нематеріальних активів	2
7	Облік запасів	2
8	Облік грошових коштів	1
9	Облік фінансових інвестицій	1
10	Облік дебіторської заборгованості та витрат майбутніх періодів	1
11	Облік власного капіталу	1
12	Облік зобов'язань	1
13	Облік витрат	1
14	Облік доходів	1
15	Облік фінансових результатів	2
16	Фінансова звітність. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.	1
	Разом	24

6. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Господарський облік, його суть і характеристика. Значення бухгалтерського обліку в управлінні і контролі.	4
2	Предмет і метод бухгалтерського обліку. Елементи методу бухгалтерського обліку	4
3	Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах. Класифікація методичних прийомів бухгалтерського обліку.	4
4	Бухгалтерський баланс. Види бухгалтерських балансів. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис. Хронологічний і систематичний облік.	4
5	Документація, інвентаризація. Вимоги до змісту і оформлення документів. Класифікація документів. Калькуляція в системі бухгалтерського обліку. Класифікація основних господарських процесів. Автоматизовані форми бухгалтерського обліку.	3
6	Ознайомлення з основними бухгалтерськими записами господарських операцій за обліком основних засобів	4
7	Ознайомлення з основними бухгалтерськими записами господарських операцій з обліку нематеріальних активів	4
8	Ознайомлення з основними бухгалтерськими записами господарських операцій з обліку запасів	4
9	Ознайомлення з основними бухгалтерськими записами господарських операцій з обліку грошових коштів	4
10	Ознайомлення з основними бухгалтерськими записами	4

	господарських операцій з обліку інвестицій	
11	Вивчення господарських операцій з обліку капіталу	5
12	Вивчення господарських операцій з обліку зобов'язань	4
13	Ознайомлення з основними бухгалтерськими записами господарських операцій з обліку заробітної плати	4
14	Вивчення господарських операцій з обліку витрат	4
15	Вивчення господарських операцій з обліку доходів і фінансових результатів	4
16	Ознайомлення з відповідними П(С)БО, що регламентують складання форм фінансової звітності. Вивчення додаткової інформації з літературних джерел щодо міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.	4
	Разом	64

7. Індивідуальне завдання.

Індивідуальним завданням під час вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» є вирішення практичних завдань з предмету, які надаються студентам за варіантами.

8. Методи навчання

Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи: пояснювально-ілюстративний; проблемного викладання; дослідницький.

9. Методи контролю

За змістовними модулями 1-2 передбачено проведення вибіркового опитування на практичних заняттях, тестовий контроль. Підсумковий контроль міститься у проведенні письмового іспиту (білети 25 варіантів: 2 теоретичних питання та 1 задача у кожному).

10. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

10.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0,5...1	5	2,5...5
Робота на практичних заняттях	2...3	5	10...15
Модульний контроль	10...20	1	10...20
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0,5...1	9	4,5...9
Робота на практичних заняттях	2...3	7	14...21
Модульний контроль	10...20	1	10...20
Виконання та захист розрахункової роботи	5...10	1	9...10
Всього за семестр			60...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з 2 питань та практичного завдання (по 35 балів кожне питання та 30 балів практичне завдання).

10.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

Знати основи теорії наукових досліджень, чинники, які зумовлюють наукову діяльність, правила та вимоги оформлення результатів наукових досліджень, основні тенденції розвитку науки, порядок організації та виконання наукових досліджень.

Необхідний обсяг вмінь для одержання позитивної оцінки. Студент повинен вміти накопичувати та обробляти економічну інформацію, володіти основними методами наукового дослідження, раціонально та ефективно використовувати основні методи наукового дослідження, застосовувати прийоми досліджень при написанні курсових та дипломних робіт, проводити самостійну пошукову роботу з науковою, навчальною літературою та електронними джерелами інформації на задану тему, узагальнювати результати у вигляді творчої роботи.

10.3. Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

- **Задовільно (60-74).** Показати мінімум знань та умінь. Захистити всі індивідуальні завдання та здати тестування. Знати особливості організації бухгалтерського обліку на підприємствах України, структуру бухгалтерського балансу, класифікацію рахунків та метод подвійного запису, принципи оцінювання та калькуляції у бухгалтерському обліку, головні особливості проведення бухгалтерського обліку окремих складових активів та пасивів підприємства.

- **Добре (75-89).** Твердо знати мінімум, захистити всі індивідуальні завдання, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Уміти: обирати методи раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку, використовувати національні стандарти обліку, опрацьовувати та використовувати облікову інформацію в управлінні підприємством.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

11. Методичне забезпечення

1. Власенко Н. І. Фінансовий облік [Електронний ресурс]: навч. посіб. / Н. І. Власенко. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є.Жуковського «Хар. авіац. ін-т», 2016. – 39 с.

Обов'язкові складові курсу (робоча програма, конспект лекцій, методичні вказівки до виконання самостійної роботи тощо) будуть розміщені на сайті mentor.khai.edu

12. Рекомендована література

Базова

1. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік : підручник. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 480 с.

2. Бухгалтерський облік: нормативна база / С. Ільяшенко. – Х.: Фактор, 2017. – 264 с.

3. Блакита Г.В. Бухгалтерський облік: практикум / Г.В. Блакита, . – К.: ЦУЛ, 2011. – 152 с.

4. Бондар М.І., Звітність підприємств: навч. посіб./ М.І. Бондар. – К.: ЦУЛ, 2015. – 570 с.

5. Кім Ю.Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення / Ю.Г. Кім. — К.: ЦУЛ, 2014. — 600 с

6. Лишиленко А.В. Бухгалтерський учет: учебник. / А.В. Лишиленко. – К.:ЦУЛ, 2011. – 736 с.

7. Садовська І.П. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / І.П. Садовська. – К.: ЦУЛ, 2013. – 688 с.

Допоміжна

1. Завгородний В.П. Бухгалтерський учёт в Украине / В.П. Завгородний : Учебное пособие. – К.: А.С.К., 2012. – 848 с.

2. Лень В.С. Організація бухгалтерського обліку / В.С. Лень : Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2016. – 696 с.

3. Михайлов М.Г. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу / М.Г. Михайлов : Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, – 2016.– 320 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Практична бухгалтерія в Україні www.radnykpres.com.ua

2. Все про бухгалтерські документи – [http:// www.document.ua](http://www.document.ua)

3. Нормативні акти України - [http:// www/nau.kiev.ua](http://www.nau.kiev.ua)

4. Офіційний веб-сайт законодавства України <http://zakon.rada.gov.ua>

5. Всеукраїнська професійна газета «Все про бухгалтерський облік» <http://www.vobu.com.ua>